

Sygn. akt I C 1630/09

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk -Północ w Gdańsku, Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący SSR Agnieszka Piotrowska

Protokolant sekr. sąd. Katarzyna Warzocha

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2015 roku na rozprawie

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko E. T.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powódki K. K. na rzecz pozwanego E. T. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zasądza od Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku na rzecz adwokata B. G. kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) powiększoną o należny podatek tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sygn. akt I C 1630/09

UZASADNIENIE

Powódka K. K. w pozwie skierowanym przeciwko pozwanemu E. T. domagała się zapłaty kwoty 53.655 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że nie mając zdolności kredytowej, zwróciła się do osób pośredniczących w udzielaniu kredytów, celem zaciągnięcia kredytu konsolidacyjnego na spłatę innych zobowiązań. Pozwany zaciągnął kredyt, który powódka spłacała, a niezależnie od tego osoby, do których zwróciła się powódka, po wpłynięciu na jej rachunek bankowych środków z udzielonego kredytu, zastraszyli powódkę i odebrali jej kwotę 95.000 zł. Poza tym pozwany pozbawił powódkę dostępu do jej mieszkania.

Na rozprawie w dniu 06 lipca 2010 r. pozwany oświadczył, iż powództwo jest nieuzasadnione, a powódka już wcześniej domagała się od niego zapłaty, przy czym powództwo zostało oddalone. Ponadto przed(...) toczy się sprawa pomiędzy tymi samymi stronami oparta na tożsamyh okolicznościach faktycznych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Od dnia 10 września 1993 r. K. K. była właścicielką nieruchomości położonej w R., przy ul. (...), stanowiąca działkę nr (...) o powierzchni 390 m², dla której(...) prowadzi księgę wieczystą nr (...), na której wzniosła dom mieszkalny.

(bezsporne, a nadto: umowa przeniesienia prawa własności nieruchomości z dnia 10 września 1993 r. wraz z załącznikiem – w aktach księgi wieczystej (...) k. 1-3, oświadczenie – k. 67)

Z uwagi na zadłużenie K. K. zdecydowała się sprzedać przedmiotową nieruchomość i z uzyskanych w ten sposób środków spłacić zobowiązania. W tym celu K. K. weszła w porozumienie z E. T., oferując mu sprzedaż przedmiotowej nieruchomości.

(dowód: zeznania pozwanego E. T. – k. 377-378, 380)

W dniu 03 marca 2003 r. K. K. zbyła w drodze sprzedaży przedmiotową nieruchomość na rzecz E. i M. małżonków T. za cenę 430.000 zł. przy czym kwota 190.000 zł została zbywcy zapłacona, natomiast w odniesieniu do pozostałej kwoty nabywcy zobowiązali się ją uiścić z kredytu udzielonego im przez Bank (...) S.A. I/O w G. w ten sposób, iż kwota 144.006,85 zł zostanie wpłacona bezpośrednio na rzecz Banku (...) S.A. 6 Oddział w G. tytułem spłaty kredytu K. K., zabezpieczonego hipoteką na przedmiotowej nieruchomości, natomiast kwota 95.993,15 zł zostanie wpłacona na rachunek bankowy K. K..

(dowód: umowa sprzedaży z dnia 03 marca 2003 r. – akt notarialny Rep. A Nr (...) – w aktach księgi wieczystej (...))

E. i M. małżonkowie T. zostali wpisani w treści księgi wieczystej nr (...) prowadzonej dla przedmiotowej nieruchomości jako właściciele tej nieruchomości. Wpis od wniosku w kwocie 1.360 zł uiścili E. i M. małżonkowie T.. K. K. w dniu 04.02.2004r. doręczono zawiadomienie o dokonany wpis w księdze wieczystej nr (...).

(dowód: pismo z dnia 05 listopada 2003 r. – w aktach księgi wieczystej (...) k. 105, dowód wpłaty – w aktach księgi wieczystej (...) k. 108, zawiadomienie z dnia 12 grudnia 2003 r. – w aktach księgi wieczystej (...)wraz ze zwrotnym poświadczeniem odbioru, k. 109, 327)

K. K. oraz E. T. umówili się, iż K. K. w dalszym ciągu będzie zamieszkiwać w przedmiotowej nieruchomości, w zamian za co będzie dokonywać wpłat na rachunek bankowy E. T., przeznaczanego do spłaty kredytu zaciągniętego na zakup przedmiotowej nieruchomości.

(dowód: zeznania pozwanego E. T. – k. 377-378, 380)

W okresie od dnia 29 kwietnia 2003 r. do dnia 01 marca 2005 r. K. K. dokonała wpłat na poczet zadłużenia wynikającego z kredytu udzielonego E. i M. małżonkom T. na zakup przedmiotowej nieruchomości w kwocie 26.608,40 zł.

(dowód: dowody wpłat – k. 15-47, 60)

W dniu 02 lutego 2004 r. K. K. uiściła na rzecz spółdzielni mieszkaniowej kwotę 200 zł w związku z budową osiedlowej drogi.

(dowód: dowód wpłaty – k. 61)

K. K. dokonała spłaty pozostałości niespłaconego kredytu zaciągniętego w Banku (...) S.A. 6 Oddział w G. w kwocie 1.376 zł.

(dowód: dowody wpłat – k. 276-282)

K. K. poniosła koszt dostawy energii elektrycznej do przedmiotowej nieruchomości wraz z kosztami postępowania związanymi ze ściąganiem tej należności w łącznej kwocie 1.308,77 zł.

(dowód: informacja z dnia 10 kwietnia 2008 r. – k. 273, postanowienie z dnia 22 kwietnia 2008 r. – k. 274)

K. K. poniosła koszt podatku od nieruchomości w latach 2003 – 2005 na kwotę 210 zł.

(bezsporne, a nadto: decyzja za 2003 r. – k. 68, decyzja za 2004 r. – k. 69)

K. K. poniosła koszt odbioru domu w kwocie 1.400 zł.

(bezsporne)

W dniu 10 października 2005 r. K. K. poniosła koszt modernizacji elektrycznej przedmiotowej nieruchomości w kwocie 457,96 zł.

(bezsporne, a nadto: faktura VAT – k. 71)

W chwili sprzedaży nieruchomości znajdowała się w niej instalacja grzewcza.

(dowód: zeznania świadka B. K. – k. 320-321)

Przed Sądem Okręgowym w Gdańsku, sygn. akt (...), toczyło się postępowanie z powództwa K. K. przeciwko E. T. i M. T. o wydanie przedmiotowej nieruchomości.

W postępowaniu tym K. K. twierdziła, iż stawiała się u notariusza i zawarła umowę sprzedaży przedmiotowej nieruchomości, jednakże była to umowa pozorna, pod którą ukryta pozostawała umowa pożyczki.

Wyrokiem z dnia 19 września 2013 r. (...) powództwo oddalił.

(dowód: wyrok SO w (...) z dnia 19 września 2013 r. wraz z uzasadnieniem – k. 386-393, wyrok SA w (...) z dnia 31 lipca 2014 r. – k. 199)

Przed (...), sygn. akt I C 805/07, toczyło się postępowanie z powództwa K. K. przeciwko E. T. o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego obejmującego należności z tytułu dostawy energii elektrycznej dla przedmiotowej nieruchomości oraz o zapłatę kwoty 20.000 zł, z czego 10.000 zł tytułem odszkodowania oraz 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Wyrokiem (...) z dnia 17 czerwca 2010 r. powództwo zostało oddalone.

(dowód: wyrok SR Gdańsk-Północ w G. z dnia 17 czerwca 2010 r. wraz z uzasadnieniem – w aktach sprawy SR Gdańsk-Północ w G. o sygn. I C 805/07, k. 255, 257-261)

K. K. zamieszkiwała w przedmiotowej nieruchomości przez okres co najmniej dwóch lat od dnia jej sprzedaży, po czym E. T. wszedł w posiadanie nieruchomości i uniemożliwił dalsze korzystanie z niej przez K. K..

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy, dokumentach znajdujących się w aktach sprawy (...) o sygn. I C 805/07 oraz w aktach wieczystoksięgowych prowadzonych przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku dla księgi wieczystej nr (...), a także zeznań świadków I. K. i B. K. oraz pozwanego E. T..

Strona powodowa kwestionowała prawdziwość umowy sprzedaży przedmiotowej nieruchomości z dnia 03 marca 2003 r. zawartej w formie aktu notarialnego twierdząc, iż nie podpisywała takiego dokumentu.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do uwzględnienia zgłoszonego przez powódkę zarzutu nieprawdziwości rzeczonego dokumentu.

Zgodnie bowiem z art. 2 § 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 164 ze zm.) czynności notarialne, dokonane przez notariusza zgodnie z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego.

Natomiast zgodnie z treścią art. 252 k.p.c. Strona, która zaprzecza prawdziwości dokumentu urzędowego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaznaczyć też trzeba, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. Zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia Sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (orzeczenie SN z 28.04.1975 r., sygn. akt III CRN 26/75).

W przedmiotowej sprawie powódka w żaden sposób nie wykazała, aby jej oświadczenie zawarte w treści umowy sprzedaży z dnia 03 marca 2003 r. było nieprawdziwe. W tym miejscu wskazać należy, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Okręgowym w Gdańsku pod sygn. akt XV C 75/12, powódka twierdziła z kolei, iż była obecna w kancelarii notarialnej i osobiście złożyła swój podpis na umowie sprzedaży z dnia 03 marca 2003 r. (z tym że zdaniem powódki była to umowa pozorna), a okoliczność ta została potwierdzona zeznaniami pozwanego E. T., którym Sąd dał ostatecznie wiarę, mając na względzie, iż były one w miarę spójne i logiczne, a ponadto znajdowały częściowe pokrycie w pozostałych dowodach zgromadzonych w sprawie.

Jednocześnie Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom powódki K. K. mając na względzie, iż były one niespójne, sprzeczne z twierdzeniami składanymi w innym postępowaniu dotyczącej tej samej sprawy w znaczeniu przedmiotowym, a ponadto nie znajdowały uzasadnienia w świetle zasad doświadczenia życiowego.

W odniesieniu do pozostałych dokumentów strony nie kwestionowały ich prawdziwości i autentyczności, a Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić im waloru wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd dał ponadto wiarę zeznaniom świadków I. K. i B. K. mając na względzie, iż były one spójne i logiczne, a nadto wzajemnie się pokrywały.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka domagała się w niniejszym postępowaniu zapłaty z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia pozwanego kosztem powódki w odniesieniu do poniesionych przez powódkę kosztów kredytu udzielonego pozwanemu oraz nakładów na przedmiotową nieruchomość.

Zgodnie z art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Według art. 410 § 1 i 2 k.c. przepisy dotyczące bezpodstawnego wzbogacenia stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego, a świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Z art. 405 k.c. wynikają cztery ogólne przesłanki powstania roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia

(tzw. roszczenia kondykcijnego): wzbogacenie jednego podmiotu; zubożenie drugiego podmiotu; związek pomiędzy wzbogaceniem a zubożeniem; brak podstawy prawnej dla wzbogacenia (bezpodstawność wzbogacenia). Twierdzi się, że przesłanka braku podstawy prawnej musi być rozumiana jako brak usprawiedliwienia prawnego wzbogacenia, nie zaś jako niesprawiedliwość czy niesłuszność przesunięcia majątkowego. Brak tej podstawy prawnej ujmowany jest w judykaturze i piśmiennictwie w sposób zobiektywizowany - jako brak tytułu prawnego, legitymizującego przesunięcie korzyści majątkowej do majątku wzbogaconego (przysporzenie majątkowe dokonywane jest bez prawnego uzasadnienia). Brak podstawy prawnej oznacza brak (lub odpadnięcie) "celu prawnego", czyli causa świadczenia. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie I CSK 66/11, ogólne przesłanki bezpodstawnego wzbogacenia w przypadku nienależnego świadczenia należy rozumieć specyficznie. Sam fakt spełnienia nienależnego świadczenia uzasadnia roszczenie kondykcyjne. W takim też przypadku nie zachodzi potrzeba badania, czy i w jakim zakresie spełnione świadczenie wzbogaciło osobę, na rzecz której świadczenie zostało spełnione (accipiensa), jak również, czy majątek spełniającego świadczenie (solvensa) uległ zmniejszeniu. Uzyskanie nienależnego świadczenia wypełnia bowiem przesłankę powstania wzbogacenia, a spełnienie tego świadczenia przesłankę zubożenia. Z chwilą też spełnienia świadczenia nienależnego powstaje roszczenie kondykcyjne, którego treścią jest obowiązek dokonania czynności faktycznej lub prawnej, stanowiącej świadczenie przeciwne do spełnionego.

W ocenie powódki świadczenie otrzymane od pozwanego nie stanowiło zapłaty ceny za sprzedaż przedmiotowej nieruchomości, lecz pożyczkę. Według twierdzeń powódki, pozwanemu został udzielony kredyt, lecz w rzeczywistości środki z niego pochodzące zostały przekazane powódce tytułem pożyczki, którą powódka spłacała poprzez wpłaty na rachunek bankowy pozwanego, z którego następowała spłata zadłużenia pozwanego z tytułu kredytu. Skoro okazało się, że w rzeczywistości powódka zawarła umowę sprzedaży nieruchomości, a nie pożyczki, dokonane wpłaty tytułem spłaty kredytu pozwanego, a także nakłady poczynione na przedmiotową nieruchomość były bezpodstawne.

Wskazać należy, iż powódkę nie wykazała okoliczności stanowiących podstawę jej twierdzeń, nie przedstawiła na tę okoliczność żadnego dowodu, a pozwany zakwestionował prezentowaną przez nią wersję zdarzeń. Jednocześnie treść umowy sprzedaży z dnia 03 marca 2003 r., której przysługuje walor dokumentu urzędowego, nie została przez powódkę podważona, w związku z czym za wiążące należy uznać wszelkie następstwa wynikające z tej czynności prawnej, a inne okoliczności oceniać przez pryzmat dokonanej przez strony czynności sprzedaży.

W tym kontekście relacja pozwanego dostarcza pewnych informacji, które w świetle zasad doświadczenia życiowego dają w miarę klarowny obraz sytuacji, który jest przekonujący i wiarygodny.

Zgodnie bowiem z twierdzeniami pozwanego, strony zawarły umowę sprzedaży przedmiotowej nieruchomości, przy czym pozwany wyraził zgodę na dalsze zamieszkiwanie powódki w przedmiotowej nieruchomości, pod warunkiem dokonywania na jego rachunek bankowy określonych wpłat stanowiących w istocie ekwiwalent czynszu najmu.

Relacja ta znajduje uznanie Sądu, albowiem trudno doszukać się przyczyny, dla której pozwany miałby tolerować nieodpłatne zajmowanie przez powódkę – osobę obcą należącej do niego nieruchomości w sytuacji, gdy utraciła ona do niej tytuł prawny. Tymczasem uzgodnienie dokonywania płatności w zamian za wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie nieruchomości jest uzasadnione zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego. Podkreślić również należy, iż nieprawdziwe okazały się twierdzenia powódki, iż zaprzestała ona wpłat na rachunek pozwanego w momencie gdy dowiedziała się iż nie jest właścicielem nieruchomości, powódka dokonywała bowiem wpłat do marca 2005r. podczas gdy zawiadomienie o wpisie pozwanego jako właściciela nieruchomości otrzymała w dniu 04.02.2004r. Tym samym powódka dokonywała wpłat na rachunek pozwanego mając wiedzę iż własność nieruchomości przeszła na pozwanego, co potwierdza wersję pozwanego, iż wpłaty te dotyczyły możliwości zamieszkiwania pozwanej w domu.

W związku z powyższym nie można przyjąć, iż dokonywane przez powódkę na rzecz pozwanego wpłaty powodujące zmniejszenie jego pasywów w postaci kredytu udzielonego na zakup przedmiotowej nieruchomości miały miejsce bez podstawy prawnej, albowiem podstawa taka istniała, co wyłącza możliwość ubiegania się o jej zwrot w trybie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Powódka w niniejszym postępowaniu dochodziła także zapłaty kwoty 1.400 zł z tytułu kosztów odbioru wybudowanego przez nią domu. Wskazać należy, iż powódka nie wykazała w żaden sposób, ażeby taki koszt został poniesiony, a jeżeli został to kiedy miało to miejsce, a przede wszystkim, aby istniała podstawa prawna do domagania się zwrotu tej kwoty od pozwanego. Należy bowiem wskazać, iż proces inwestycyjny polegający na budowie domu został zrealizowany wyłącznie przez powódkę, więc logicznym jest, iż wszelkie koszty z tego tytułu będą właśnie ją – jako inwestora – obciążać.

Z kolei żądanie zapłaty przez pozwanego kwoty 1.308,77 zł z tytułu dostawy energii elektrycznej i kosztów postępowania z tym związanych jest niezasadne z uwagi na fakt, że powódka w żaden sposób nie wykazała, aby należność ta powstała w okresie, gdy nieruchomości została zajęta przez pozwanego. W związku z tym należało przyjąć, iż skoro tytuł wykonawczy został wystawiony na powódkę, a nie wykazała ona, iżby koszty te miały obciążać inną osobę, jest ona odpowiedzialna za powstałe w ten sposób koszty.

Jednocześnie wskazać należy, iż przedmiotem postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku pod sygn. akt I C 805/07 było pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nakazu zapłaty i nie była w tym postępowaniu rozpoznawana kwestia odpowiedzialności pozwanego za powstałe z tego tytułu zobowiązanie.

Odnosząc się z kolei do żądania zapłaty kwoty 210 zł z tytułu podatku od nieruchomości w latach 2003 – 2005 oraz kosztów modernizacji instalacji elektrycznej w kwocie 500 zł (z których powódka wykazała jedynie kwotę 457,96 zł), wskazać należy, iż pozwany zaprzeczył, aby to on był zobowiązany z tytułu przedmiotowych płatności, wskazując że na mocy ustnych porozumień, podobnie jak wpłaty na poczet zadłużenia z tytułu kredytu pozwanego, powódka miała uiszczać te należności jako ekwiwalent za wyrażenie zgody na dalszej zamieszkiwania w przedmiotowej nieruchomości.

Pozwany zakwestionował, aby miał być zobowiązany w stosunku do powódki z tytułu udzielonych mu przez nią drobnych pożyczek na łączną kwotę 1.000 zł, a także, aby powódka pozostawiła w nieruchomości należące do niej przedmioty o wartości 3.684,23 zł. Powódka w żaden sposób okoliczności tych nie wykazała, nie przedstawiła żadnych dowodów. Pozwany zakwestionował także roszczenie powódki co do kwoty 408 zł stanowiącej kwotę, jaką powódka miała uiszczyć ubezpieczycielowi w związku z ubezpieczeniem kredytu pozwanego. Powódka przedstawiła na tę okoliczność dwa potwierdzenia zapłaty, jednakże wynika z nich, iż wpłata została dokonana przez E. T. i M. T.. Powódka w żaden sposób nie wykazała, aby to właśnie ona poniosła koszt tego kredytu.

W ocenie Sądu brak jest ponadto podstaw do traktowania kwoty 15.000 zł jako kosztu obciążającego pozwanego. Powódka twierdziła, iż dokonała montażu instalacji grzewczej w budynku i poniosła z tego tytułu koszt we wskazanej wyżej wysokości. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż powódka nie wykazała w żaden sposób, aby w ogóle poniosła taki koszt, nie wspominając o tym, iż nie jest on wykazany co do wysokości. Po drugie, jak wynika z zeznań świadka B. K., instalacja grzewcza istniała w budynku od wielu lat, wobec czego pozwany zakupił nieruchomość wraz z instalacją grzewczą. Brak jest podstaw do zwrotu powódce kosztów instalacji, skoro cena sprzedaży nieruchomości obejmowała również i tą część wyposażenia domu.

Powódka nie wykazała, aby to ona poniosła koszt wpisu sądowego od wniosku o dokonanie zmiany wpisu w księdze wieczystej w kwocie 1.360 zł. Jak wynika bowiem z treści pisma z dnia 05 listopada 2003 r. oraz dowodu wpłaty – dokumentów znajdujących się w aktach wieczystoksięgowych prowadzonych dla księgi wieczystej nr (...), należność została uiszczona przez E. T. i M. T..

Z kolei roszczenie powódki o zapłatę kwoty 200 zł z tytułu opłaty za budowę drogi w 2004 r. jest niezasadne z tego względu, iż jak wykazano w toku postępowania, na podstawie zeznań pozwanego E. T., kwota ta została wręczona powódce, natomiast kontrdowodu na tę okoliczność strona powodowa nie przeprowadziła.

Natomiast roszczenie o zapłatę kwoty 1.976 zł z tytułu niespłaconej części kredytu powódki było niezasadne z tego względu, iż jak ustalono, nie istniało porozumienie nakazujące pozwanemu doprowadzenie do wygaśnięcia zobowiązania powódki z tego tytułu. Otrzymane przez powódkę środki pieniężne stanowiły cenę za sprzedaną nieruchomość, a nie pożyczkę o charakterze konsolidacyjnym, wobec czego brak jest jakiejkolwiek odpowiedzialności pozwanego za niespłacone zobowiązania powódki. Na marginesie jedynie wskazać należy, iż powódka wykazała niedopłatę tego zobowiązania jedynie na kwotę 1.376 zł.

Mając na uwadze powyższe okoliczności faktyczne i prawne Sąd na podstawie art. 405 k.c. a contrario oddalił powództwo jako niezasadne, o czym orzekł w pkt I wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w pkt II wyroku, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Powódka przegrał sprawę w całości, wobec czego została zobowiązana do zwrotu stronie przeciwnej poniesionych przez nią kosztów postępowania. Na koszty te składają się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 zł, których wysokość ustalono na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 461 ze zm.). W ocenie Sądu brak było podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie art. 102 k.p.c. Powołany przepis ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Wprowadza on rozwiązanie szczególne, i jako takie niepodlegające wykładni rozszerzającej, wykluczające stosowanie wszelkich uogólnień, a wymagające do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Przepis ten nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. orzeczenie SN z dnia 3 maja 1966 r., II PR 115/66, OSPiKA 1967, nr 1, poz. 8; wyrok SN z dnia 29 sierpnia 1973 r., I PR 188/73, OSNCP 1974, nr 3, poz. 59; postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX nr 7366; postanowienie SN z dnia 4 lutego 2010 r., IV CZ 2/10, LEX nr 1353272; postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2010 r., II CZ 22/10, LEX nr 1360228; postanowienie SN z dnia 21 lipca 2010 r., III CZ 21/10, LEX nr 1375418; postanowienie SN z dnia 19 sierpnia 2010 r., IV CZ 50/10, OSNC 2011, nr 3, poz. 34; postanowienie SN z dnia 15 czerwca 2011 r., V CZ 23/11, LEX nr 864028; postanowienie SN z dnia 8 lipca 2011 r., IV CZ 23/11, LEX nr 897948; postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2012 r., III CZ 79/11, LEX nr 1162695; postanowienie SN z dnia 15 marca 2012 r., I CZ 10/12, LEX nr 1168536; postanowienie SN z dnia 20 kwietnia 2012 r., III CZ 17/12, LEX nr 1164739; postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2013 r., I CZ 128/12, LEX nr 1293687).

W doktrynie przyjmuje się, że do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Sąd Okręgowy podziela prezentowane w orzecznictwie stanowisko, że sama sytuacja ekonomiczna strony przegranej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 - z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2011 r., IV CZ 111/11, LEX nr 1119554).

Niewątpliwie powódka znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej, Sąd miał jednak na uwadze postawę powódki, która wszczęła przeciwko pozwanemu kilka postępowań, przy czym w sposób świadomy w postępowaniach tych przedstawia stan faktyczny w sposób odmienny, czego musi mieć świadomość. W tych okolicznościach w ocenie Sądu nie sposób przyjąć aby w przedmiotowej sprawie zaistniała szczególnie uzasadniona sytuacja o której mowa w art. 102 k.p.c.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 615 ze zm.) przyznano ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku adwokatowi B. G. kwotę 3.600 zł

powiększoną o należny podatek tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu, o czym orzeczono w pkt III wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)